

Î N C H E I E R E

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Ion Cobîșenco,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
către Ion Cobîșenco împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la
anularea parțială a actului administrativ cu obligarea admiterii la proba verbală a
examenului de calificare în profesia de avocat,
împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 9 ianuarie 2019, Ion Cobîșenco a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la anularea parțială a
actului administrativ cu obligarea admiterii la proba verbală a examenului de calificare
în profesia de avocat.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin hotărârea din 22 noiembrie 2018 a Comisiei
de licențiere a profesiei de avocat, a fost admis la susținerea examenului de calificare
în avocatură, sesiunea toamnă 2018.

Prin hotărârea din 3 decembrie 2018, Comisia de licențiere i-a acordat
calificativul „respins”.

Nefiind de acord cu această hotărâre, a contestat-o în termenul legal de 72 ore,
care prin hotărârea din 7 decembrie 2018 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat,
contestația a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, fiindu-i eliberat extrasul din fișa de
examinare.

A considerat că, pct. 2 a hotărârii din 3 decembrie 2018 a Comisiei de licențiere a
profesiei de avocat, prin care au fost aprobate rezultatele primei etape a examenului de
calificare în profesia de avocat (proba scrisă) organizat la 29 noiembrie 2018, în partea
respingerii candidaturii lui Ion Cobîșenco și pct. 5 din hotărârea Comisiei de licențiere
a profesiei de avocat din 7 decembrie 2018 în partea respingerii contestației, urmează
a fi anulate din considerentul admiterii abaterilor la procedura de examinare a lucrării
scrise, fiind apreciată în condiții de subiectivitate excesivă.

Cerințele spețelor și spețele propriu-zise a examenului au fost formulate într-o
manieră neclară și care permit candidaților să-și expună o varietate de opinii prin

prisma normelor legale, fără a se evidenția o problemă clară și concisă de care să țină cont Comisia de licențiere.

La pct.7 al hotărârii din 7 decembrie 2018 s-a indicat că, nu există un barem de apreciere a probei scrise și nici un Regulament de apreciere, fapt care-i afectează direct drepturile sale, iar în lipsa criteriilor de apreciere transparente și clare este afectată obiectivitatea evaluării și creează membrilor Comisiei o marjă de apreciere extrem de vastă.

La 4 decembrie 2018 a solicitat Comisiei de licențiere a profesiei de avocat eliberarea copieii a răspunsurilor date la proba scrisă, a spețelor de la varianta I și o copie a fișei de examinare în vederea formulării unei contestații întemeiate, însă, această cerere a fost soluționată de comisie odată cu contestația depusă prin hotărârea din 7 decembrie 2018.

A menționat că, anterior în baza hotărârii din 31 mai 2018 a Comisiei de licențiere, a fost admis la proba scrisă și promovat la proba verbală. Din acest motiv acordarea calificativului „respins” este unul prematur și se impune anularea acestuia.

A relevat că, a răspuns la toate spețele, dând o soluție aplicabilă în fiecare caz concret, iar în cadrul examenului de calificare în profesia de avocat, sesiunea toamnă 2018, au fost admise încălcări ce vizează normele de drept material referitoare la fond, cât și aspecte procedurale, motive din care actul administrativ contestat urmează a fi anulat, în cazul în care este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii și este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Calificativul „respins” a fost acordat subiectiv, fără a se examina obiectiv și în ansamblu toate temeiurile de fapt și de drept invocate de reclamant.

Conform rezultatelor examenului de calificare în profesia de avocat (proba scrisă) din 29 noiembrie 2018 se atestă că, la evaluarea candidaturii sale au participat 10 membri, contrar dispozițiilor legale. Însă, contestația depusă la 4 decembrie 2018 a fost examinată doar de 9 membri din 11.

Adoptarea unei hotărâri privind examenul desfășurat de către 10 din cei 11 membri, nu poate corespunde cerinței impuse la art. 2 al Legii contenciosului administrativ și urmează a fi obligată Comisia de licențiere a profesiei de avocat de a-l repune în drepturile încălcate, cu emiterea unei decizii privind admiterea candidaturii sale la a II-a etapă, proba verbală a examenului de calificare în profesia de avocat.

A solicitat Ion Cobîșenco anularea parțială a pct. 2 a hotărârii din 3 decembrie 2018 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat prin care au fost aprobate rezultatele primei etape a examenului de calificare în profesia de avocat (proba scrisă) organizat la 29 noiembrie 2018, în partea respingerii candidatului Ion Cobîșenco; anularea pct. 5 al hotărârii din 7 decembrie 2018 a Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat în partea respingerii contestației depuse de către Ion Cobîșenco; obligarea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat să repună în drepturile încălcate candidatul Ion Cobîșenco cu emiterea unei decizii privind admiterea la a II-a etapă, proba verbală a examenului de calificare în profesia de avocat.

Prin hotărârea din 25 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea a fost admisă integral. S-a anulat parțial pct. 2 al hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 3 decembrie 2018 prin care au fost aprobate rezultatele primei etape a examenului de calificare în profesia de avocat (proba scrisă) organizat la 29 noiembrie 2018 în partea respingerii candidatului Ion Cobîșenco. S-a anulat pct. 5 al hotărârii din 7 decembrie 2018 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat prin care

a fost respinsă ca neîntemeiată contestația lui Ion Cobîșenco nr. 2734/1 din 5 decembrie 2018 împotriva hotărârii din 3 decembrie 2018 a Comisiei de licențiere. S-a obligat Comisia de licențiere a profesiei de avocat să-l repună în drepturile încălcate pe candidatul Ion Cobîșenco, cu emiterea hotărârii privind admiterea la etapa a II-a, proba verbală a examenului de calificare în profesia de avocat.

Prin decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a casat integral hotărârea din 25 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o nouă decizie prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

În favoarea acestei concluzii instanța de apel a indicat că, Ion Cobîșenco a contestat procedura de organizare a examenului invocând alcătuirea defectuoasă a spețelor de la proba scrisă a examenului de avocat. Instanța de fond și-a asumat rolul de examinator la capitolul întocmirii spețelor de către Comisia de licențiere, dar nu rezonabilitatea baremului stabilit și punctajul acordat de comisie, fapt care este inadmisibil. Ion Cobîșenco nu a demonstrat că hotărârea este una nerezonabilă, neregăsindu-se careva motive pentru anularea hotărârii. Dezacordul candidatului la funcția de avocat și cu calificativul „respins”, nu poate servi drept temei pentru anularea hotărârii contestate.

La data de 14 noiembrie 2019, Ion Cobîșenco a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, cerințele spețelor propriu-zise au fost formulate într-o manieră neclară și care permit candidaților să-și expună o varietate de opinii prin prisma normelor legale, fără a se evidenția o problemă clară și concisă.

Comisia de licențiere nu a menționat care erau răspunsurile corecte la spețe sau care soluții le consideră ca fiind corecte.

A menționat că, în componența comisiei există cadre didactice care nu dețin postul didactic de profesor universitar, motiv din care comisia nu a fost constituită în mod legal.

A solicitat Ion Cobîșenco admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu menținerea hotărârii din 25 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 17 decembrie 2019 în adresa Uniunii Avocaților a fost expediată copia recursului depus de Ion Cobîșenco, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

Examinând admisibilitatea recursului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată participanților la proces prin intermediul oficiului poștal la data de 2 decembrie 2019 (f.d.151-152). Respectiv, recursul depus de Ion Cobîșenco, este în termen.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Ion Cobîșenco, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Ion Cobîșenco, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Ion Cobîșenco, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Ion Cobîșenco, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu